

Världsnaturfonden WWF
Ulriksdals Slott
170 81 Solna

Växel: 08 624 74 00
Direkt: 08 624 74 xx
Allmänt: info@wwf.se
username@wwf.se
www.wwf.se

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Ulriksdal 25 juni 2025

WWFs remissvar

Anpassning av svensk rätt till EU:s avskogningsförordning SOU 2025:17

WWF ser EU:s avskogningsförordning som en mycket viktig och central lagstiftning för att hantera EU:s omfattande fotavtryck på världens skogar. Lagstiftningen syftar till att säkerställa att produkter som kan kopplas till avskogning, skogsförstörelse och olaglig verksamhet inte importeras eller handlas inom EU.

Många av utredningens förslag ser vi som en direkt konsekvens av utformningen av förordningen och vi väljer att inte kommentera många av dessa.

Detta remissvar fokuserar sig primärt på kritiska aspekter för tillämpning av lagstiftningen där vi ser att det finns brister eller otydligheter i de förslag som utredningen lägger.

4. Relevant lagstiftning enligt artikel 2.40

WWF delar inte utredningens bedömning av vad som skall anses vara relevant lagstiftning enligt avskogningsförordningen i Sverige.

Utredningen ställer upp ett eget ytterligare krav i sin analys för att lagstiftning ska anses vara relevant lagstiftning i Sverige för produktion av virke och nötkreatur: Enligt utredningens tolkning bör lagstiftning för att anses vara relevant enligt avskogningsförordningen ha en koppling till förordningens syften. Baserat på denna bedömningsgrund bedöms ett antal viktiga lagar ha ingen eller en svag koppling till förordningens syfte och därmed inte vara relevanta för tillämpning. Detta trots att de omfattas av avskogningsförordningens definition av relevant lagstiftning. WWF ser att detta tillvägagångssätt innebär en påtaglig insnävning av tillämplig relevant lagstiftning och helt saknar stöd i förordningen och det vägledningsdokument som publicerats av EU-kommissionen.

Kapitlet kan därför inte ligga till grund för tillämpning och tolkning av begreppet ”relevant lagstiftning” i Sverige.

5. Bestämmelser som motverkar avskogning och skogsförstörelse

5.9 Behov bestämmelser som motverkar skogsförstörelse

WWF delar utredningens bedömning att det finns ett behov att införa nya regler för att motverka skogsförstörelse i Sverige.

5.10.2 Avverkning i urskog & 5.10.3 Avverkning i naturligt föryngrad skog

Utredningen beskriver behovet av att kunna identifiera och skydda urskogar för att motverka skogsförstörelse i Sverige. Kvarvarande urskogar behöver skyddas och bevaras i det svenska skogslandskapet för att uppnå både nationella miljö kvalitetsmål, säkerställa målsättningar i EU-strategier för skog och biologisk mångfald samt för att leva upp till bland annat EU:s förnybarhetsdirektiv och icke-försämringskrav i naturrestaureringslagen.

Förslaget att införa en anmälningsplikt för åtgärder i urskogar (5.10.2) samt att detta straffsanktioneras (5.12) tillstyrker vi. Det behöver dock kompletteras med tydliga regelverk och strategier för att förhindra att urskogar skadas och ges ett effektivt skydd.

Följaktligen avstyrker WWF förslaget att reglera hur föryngring ska ske i urskogar (5.10.2).

6. Behovet av kompletterande regelverk

6.3 Ikraftträdande

WWF tillstyrker förslaget till ikraftträdande.

Vi ser det som centralt och mycket viktigt att lagstiftningen är på plats och har trätt i kraft vid årsskiftet när avskogningsförordningen börjar gälla. En försening skulle innebära en mycket olyckligt och otydlig situation där förordningen skulle gälla men att behörig myndighet inte har några möjligheter att genomföra tillsyn och kontroll.

8. Sanktioner och förverkande

8.10 Sanktionering av artikel 3

WWF avstyrker förslaget till straffsanktionering av artikel 3. Straffsanktioneringen behöver fullt ut omfatta relevant lagstiftning enligt avskogningsförordningens krav och förslaget behöver därför revideras.

Utredningen har valt att begränsa förslaget till straffsanktionering av det centrala kravet i artikel 3 i förordningen. Detta genom att bara inkludera några begränsade punkter i straffsanktioneringen kopplat till kravet på att råvaror ska ha producerats i enlighet med relevant lagstiftning i ursprungslandet. Vi kan konstatera att stora delar vad som kan betraktas som olagliga handlingar kopplat till relevant lagstiftning nu inte omfattas av förslaget till straffsanktionering. WWF delar inte utredningens bedömning att detta är förenligt med kraven i

miljöbrottsdirektivet. Dessa är mycket tydliga och tillåter bara undantag från straffsanktionering för försumbar mängd/volym av produkter. Att utesluta stora delar av kraven att följa relevant lagstiftning enligt utredningens förslag saknar stöd i miljöbrottsdirektivet. Vidare ger begränsningen av straffsanktoneringen behörig myndighet inga möjligheter att agera kopplat till annan olaglig verksamhet knutet till produkter som redan har placeras på marknaden. Eventuellt kan vite användas men det ska bara vara framåtsyftande och kan inte hantera överträdelse av förordningen som redan har skett.

8.10.1 Sanktoneringen av artikel 3 och kraven i artikel 25.2

WWF delar inte utredningens bedömning och val att inte lägga något förslag trots att detta tydligt krävs för medlemsländer enligt avskogningsförordningens artikel 25.2.

Lagen bör därför kompletteras med böter som är vinsteliminierande och med ett högsta belopp för överträdelser av artikel 3. Detta i enlighet med någon av de modeller under "Alternativ utformning" utredningen skisserar på (sidor 270-274) men inte väljer att lägga ett skarpt förslag.

10. Sekretess och uppgiftslämnande mellan myndigheter

10.5 Det bör införas ett skydd för vissa identitetsuppgifter

WWF tillstyrker förslaget att det införs ett skydd för att avslöja identitetsuppgifter för den som lämnat in en väl underbyggd synpunkt om misstänkt bristande efterlevnad av avskogningsförordningen eller som har utfört utredning som ligger till grund för en sådan synpunkt, om det kan antas att denna lider skada om uppgifter röjs.

12. Rätten till rättslig prövning & 12.3.3 Århuskonventionen

WWF delar inte utredningens tolkning att en person/aktör som framfört en väl underbyggd synpunkt kopplat till avskogningsförordningen normalt endast bör kunna överklaga den behöriga myndighetens beslut i de fall myndigheten inte inleder ett tillsynsärende. Även i de fall myndigheten vidtar någon typ av åtgärd till följd av den väl underbyggda synpunkten bör det vara möjligt att överklaga för att få prövat ifall myndigheten agerar tillräckligt kraftfullt i enlighet med avskogningsförordningens bestämmelser.

WWF delar inte heller de bedömningar som utredningen gör kring vilka som ska anses vara sådana miljörättsliga beslut som kan överklagas av miljöorganisationer enligt 16 kap. 13 § miljöbalken och Århuskonventionen. Vi anser att det är viktigt att Sverige vid genomförandet av avskogningsförordningen värnar de demokratiska rättigheter som stadgas i bland annat Århuskonventionen.

För Världsnaturfonden WWF

Gustaf Lind
Generalsekreterare

Per Larsson
Senior rådgivare